

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมพนักงานรักษาความปลอดภัย เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน

DEVELOPMENT OF A TRAINING PROGRAM FOR SECURITY GUARDS TO DEVELOP THEIR BASIC COMPETENCIES IN WORK PERFORMANCE

ธีรวุฒิ ใหม่เอี่ยม

นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
E-mail : teerawut.mai-iam@th.g4s.com

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สพลณภัทร ทองสอน

ภาควิชาการจัดการเรียนรู้
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
E-mail : saponnaput@buu.ac.th

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชิต สุรัตน์เรืองชัย

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
E-mail : wichit@buu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมพนักงานรักษาความปลอดภัย (2) สร้างเสริมสมรรถนะขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงานพนักงานรักษาความปลอดภัย และ (3) ประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรฝึกอบรมพนักงานรักษาความปลอดภัย เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัย เพื่อศึกษาเจตคติของพนักงานรักษาความปลอดภัย ที่มีต่ออาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัย ดำเนินการตามรูปแบบการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ขั้นที่ 2 การสร้างหลักสูตร ขั้นที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร ขั้นที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร ผลการทดลองใช้พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ อย่างไรก็ตามได้มีการปรับปรุงในส่วนของความสอดคล้องเนื้อหาหลักสูตร กิจกรรมการฝึกอบรม เพื่อให้สามารถนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดฝึกอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย (1) แบบสัมภาษณ์ (2) แบบสอบถาม (3) แบบทดสอบวัดความรู้ใน การปฏิบัติงานพนักงานรักษาความปลอดภัย และ (4) แบบวัดเจตคติของพนักงานรักษาความปลอดภัยที่มีต่ออาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัย สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t ผลการวิจัย พบว่า (1) ผลการพัฒนา หลักสูตรฝึกอบรมพนักงานรักษาความปลอดภัย เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงานโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า องค์ประกอบของหลักสูตรมีความสอดคล้องและเหมาะสม (2) ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะขั้นพื้นฐานคะแนนผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าอบรม หลังอบรมโดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) พนักงานรักษาความปลอดภัยมีเจตคติต่อ อาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัย หลังอบรมโดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตร พนักงานรักษาความปลอดภัย สมรรถนะขั้นพื้นฐาน

ABSTRACT

This research aims to: (1) develop a training program for security guards, (2) enhance basic competencies in work performance of security guards, and (3) evaluate the efficiency of the training program for security guards to enhance their basic competencies in work performance, and study the security guards' attitude toward the security guard career. This study was conducted in accordance with the four phases of research and development process, namely, Phase 1: The study of basic information; Phase 2: The development of the training program; Phase 3: The try-out of the training program; and Phase 4: The evaluation and improvement of the training program. The try-out results showed that the developed training program was efficient based on the efficiency criteria. However, the training program was improved on its contents and training activities to enable it to be more efficient for subsequent training of security guards. The employed research instruments comprised (1) an interview form, (2) a questionnaire, (3) an achievement test on knowledge concerning work performance of security guards, and (4) a scale to assess security guard's attitude toward the security guard career. Statistics for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, and t-test. Research findings showed that (1) the components of the developed training program were judged by the experts to be in accord and appropriate; (2) the post-training overall achievement mean score of the trainees were higher than their pre-training counterpart mean score at the .05 level of statistical significance; and (3) the post-training attitude toward the security guard career of the security guard trainees was higher than their pre-training counterpart attitude at the .05 level of statistical significance.

KEYWORDS: Program development, Security guard, Basic competencies

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ธุรกิจบริการการรักษาความปลอดภัย เป็นอาชีพหนึ่งที่อยู่คู่กับสังคมไทยมานานและนิยมเรียกกันทั่วไปว่า "ยาม" คนไทยเรารู้จักและเข้าใจดีอีกคำหนึ่งก็คือ "แขกยาม" ซึ่งพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน 2542 ให้ความหมายไว้ว่า ได้แก่แขกที่เป็นชาวอินเดีย มักจะเป็นแขกปาทาน ไ่ว้หนวดนุ่งผ้าขาวโจงกระเบน ในสมัยโบราณมักว่าจ้างให้มาอยู่ยามตามตลาดหรือโรงเลื่อยโรงสี บางคนก็มีเตียงนอนถักด้วยเชือกโดยส่วนใหญ่ มักจ้าง เข้ายามเฉพาะในเวลากลางคืน แขกพวกนี้มักจะถือกระบองขนาดยาว น่าเกรงขามและมักจะตีเหล็กแผ่นเพื่อเป็นสัญญาณบอกเวลาทุกชั่วโมง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542)

สืบเนื่องถึงปัจจุบันอาชีพยามนี้ยังคงอยู่และถูกเรียกสรรพนามใหม่ว่า "พนักงานรักษาความปลอดภัย" หรือย่อว่า "รปภ." คืองานรักษาความปลอดภัย ที่มีหน้าที่คอยปกป้อง คุ้มครอง

ดูแลไม่เฉพาะแต่ทรัพย์สินแต่เป็นทุก ๆ ธุรกิจบริการด้านการรักษาความปลอดภัยได้เติบโตอย่างต่อเนื่องนั้นมาจากความ "กังวล" เนื่องจากความเสี่ยงด้านอาชญากรรม ด้านวินาศกรรม ด้านภัยพิบัติด้านอาชีวะอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา อาทิ ความเสี่ยงด้านอาชญากรรม เช่น การลักทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ การประทุษร้ายร่างกาย การทำลายทรัพย์สิน การบุกรุก เป็นต้น และความเสี่ยงด้านการก่อวินาศกรรม

ปัจจุบันธุรกิจบริการการรักษาความปลอดภัยในประเทศไทย มีจำนวนมาก มีทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งมีภารกิจหน้าที่ในด้านการป้องกันภัยและพิทักษ์ทรัพย์สิน อาทิ การจัดการจราจรการใช้อุปกรณ์ดับเพลิงการป้องกันและระงับอัคคีภัย การบริการผู้มาติดต่อขณะเดียวกันต้องสามารถป้องกันการบุกรุกจากภายนอก พนักงานรักษาความปลอดภัยจึงต้องมีความรู้และความชำนาญ ในการป้องกันอุบัติเหตุต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

โดยพนักงานรักษาความปลอดภัยที่ดีที่ปรากฏในสายตาของผู้พบเห็นจะต้องสามารถสร้างศรัทธาและความเชื่อมั่น ความมั่นใจ แต่ในความเป็นจริงในปัจจุบัน พนักงานรักษาความปลอดภัยจำนวนไม่น้อยแม้ยังมีได้วิสาสะสนทนาแต่กลับได้รับความเสื่อมศรัทธาและขาดความไว้วางใจแก่ผู้พบเห็นอีก ทั้งไม่มีขีดความสามารถในการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินในรูปแบบต่างๆ และยังขาดความพร้อมอันเนื่องมาจากการขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีผลมาจากมาจากองค์กรที่ผลิตพนักงานรักษาความปลอดภัยมีความบกพร่องในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมโดยไม่มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรด้านการรักษาความปลอดภัยให้มีความรู้เท่าทันกับวิทยาการที่ก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในรูปแบบต่างๆ ทั้งความเจริญของเทคโนโลยีและความก้าวหน้าของอาชญากรหรือผู้ก่อความไม่สงบ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้ควบคุมระบบปฏิบัติการการรักษาความปลอดภัยและผู้สอนในหลักสูตรการป้องกันภัยและการรักษาความปลอดภัยบริษัท จี4เอส ซีเคียวริตี้ เซอร์วิสเชส (ประเทศไทย) จำกัด ร่วมกับฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ จึงเห็นสมควรที่จะพัฒนาหลักสูตรรักษาความปลอดภัยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการโดยสอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงตลอดจนมาตรฐานตามที่ได้ระบุในนโยบายรักษาความปลอดภัยขององค์กรหรือหน่วยงาน ผู้รับบริการการรักษาความปลอดภัยต่างๆ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการรักษาความปลอดภัยดังกล่าวสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมพนักงานรักษาความปลอดภัยเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงานพนักงานรักษาความปลอดภัย
2. เพื่อประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมพนักงานรักษาความปลอดภัยเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัย
3. เพื่อศึกษาเจตคติของพนักงานรักษาความปลอดภัยที่มีต่ออาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. พนักงานรักษาความปลอดภัยที่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยหลังการใช้หลักสูตรสูงกว่ากลุ่มควบคุม
2. พนักงานรักษาความปลอดภัยที่ได้รับการฝึกอบรมมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัย หลังการใช้หลักสูตรสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ผู้รับบริการการรักษาความปลอดภัยหรือผู้ว่าจ้างมีหลักสูตรฝึกอบรมพนักงานรักษาความปลอดภัยเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสอดคล้องกับมาตรฐานความต้องการของผู้รับบริการ
2. บริษัท จี4เอส ซีเคียวริตี้ เซอร์วิสเชส (ประเทศไทย) จำกัด ทราบถึงระดับความรู้ของพนักงานรักษาความปลอดภัยหลังจากการฝึกอบรมและนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน
3. การวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้หรือเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรพนักงานรักษาความปลอดภัยที่เป็นมาตรฐานสำหรับหน่วยงานที่ดูแลพนักงานรักษาความปลอดภัยในแต่ละบริษัท

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ พนักงานรักษาความปลอดภัยของบริษัท จี4เอส ซีเคียวริตี้ เซอร์วิสเชส (ประเทศไทย) จำกัด กรุงเทพมหานคร จำนวน 3,500 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานรักษาความปลอดภัยของ บริษัท จี4เอส ซีเคียวริตี้ เซอร์วิสเชส (ประเทศไทย) จำกัด กรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มแบบมีระบบตามลำดับ โดยการหาช่วงของการสุ่ม โดยคำนวณจากขนาดของประชากร หาด้วยขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ $3,500 / 50 = 70$ หมายถึง เลือกสุ่มทุกๆ 70 คน จนครบ 50 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ การฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมพนักงานรักษาความปลอดภัยเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ (1) คือสมรรถนะขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน (2) เจตคติของพนักงานรักษาความปลอดภัยที่มีต่ออาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัย และ (3) คะแนนผลสัมฤทธิ์

ขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและสำรวจข้อมูลพื้นฐานเป็นการศึกษารวบรวมและสำรวจข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการรักษา ความปลอดภัยและความจำเป็นของการมีความรู้เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย สำหรับพนักงานรักษาความปลอดภัยเพื่อนำมาสร้างหลักสูตรฝึกอบรมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างหลักสูตรการสร้างโครงร่างหลักสูตรเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมผู้วิจัยประยุกต์ใช้รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ ทาบา (Taba) และไทเลอร์ (Tyler) โดยโครงร่างหลักสูตรเป็นการกำหนดรายละเอียดองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตร มีองค์ประกอบดังนี้

1. การวินิจฉัยความต้องการ เป็นการสำรวจสภาพปัญหาและความจำเป็นในการสร้างหลักสูตร กำหนดขึ้นโดยพัฒนาจากรุกิจรักษาความปลอดภัย และสมาคมผู้ประกอบการรักษาความปลอดภัยแห่งประเทศไทย ศึกษาความต้องการและความจำเป็น มากำหนดขึ้นเพื่อเป็นขอบเขตของปัญหาให้ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดหลักการให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นลักษณะและจุดเน้นของหลักสูตร กลุ่มเป้าหมายโดยจัดลำดับความสำคัญของจุดมุ่งหมาย สภาพปัญหาและความจำเป็นนั้นๆ

2. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร กำหนดให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นหลักการของหลักสูตรด้วยการคาดหวังว่าเมื่อได้ดำเนินการตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้วสามารถแก้ปัญหาและสนองความต้องการความจำเป็นได้

3. คัดเลือกเนื้อหาสาระของหลักสูตร เป็นการนำข้อมูลพื้นฐานที่รวบรวมได้มาพิจารณากำหนดเป็นเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรม โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

4. จัดลำดับเนื้อหาของหลักสูตร เป็นการนำเนื้อหาสาระที่ได้คัดเลือกในขั้นที่ 3 มาจัดลำดับเนื้อหาทำเป็นโครงสร้างเนื้อหา โดยจัดทำเป็นหน่วยการฝึกอบรม

5. คัดเลือกกิจกรรมการฝึกอบรม ผู้วิจัยใช้วิธีการเรียนรู้ที่เน้นผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นสำคัญ และวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย

6. แสวงหาวิธีการฝึกอบรม ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ มากำหนดเป็นวิธีการฝึกอบรมให้เหมาะสมกับเนื้อหา จุดประสงค์ โดยมีสื่อประกอบการฝึกอบรม เช่น เอกสารฝึกอบรม ใบงาน ใบความรู้ กรณีศึกษา และสื่อประกอบอื่นๆ ที่เหมาะสมและกำหนดเวลาในแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสม

7. การวัดและประเมินผล เป็นการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลตามจุดมุ่งหมายและสร้างเครื่องมือในการวัดผลด้านความรู้ และวัดเจตคติ ซึ่งในขั้นตอนนี้ได้องค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมพนักงานรักษาความปลอดภัย เพื่อสร้างเสริมสมรรถนะขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงานดังนี้ ความเป็นมาของหลักสูตร หลักการจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรม กิจกรรมการฝึกอบรม ระยะเวลาในการฝึกอบรม สถานที่ฝึกอบรม สื่อประกอบการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล

เนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรมประกอบด้วย 6 หมวด ดังนี้ หมวดวิชาที่ 1 การรักษาความปลอดภัย

- การควบคุมระบบทางเข้า-ออก
- การฝึกอบรมและทำบุคคลมือเปล่า
- การสังเกตและจดจำรูปพรรณสัณฐาน
- การแจ้งเหตุและรายงานอุบัติเหตุ
- มาตรการการรักษาความปลอดภัย
- การให้ทัศนะสัญญาณจราจร

หมวดวิชาที่ 2 การป้องกันภัยพิบัติ

- การป้องกันอัคคีภัยและการระงับอัคคีภัย
- การซ้อมดับเพลิงและการอพยพหนีไฟ
- การใช้อุปกรณ์ดับเพลิง
- การรับมือสถานการณ์แผ่นดินไหว
- การรับมือสถานการณ์น้ำท่วม

หมวดวิชาที่ 3 การตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน

- การปฏิบัติเมื่อถูกขู่วางระเบิดและการปฏิบัติเมื่อพบวัตถุต้องสงสัย
- การปฏิบัติเมื่อพบผู้ต้องสงสัยบุกคุกเข้าภายในพื้นที่รักษาการณ์
- การรับมือกลุ่มผู้ชุมนุมและการจลาจล
- การตรวจตราและการลาดตระเวน
- ศิลปะการป้องกันตัว

หมวดวิชาที่ 4 อาชีวอนามัยและความปลอดภัยใน

การทำงาน

- ความรู้ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน
- การป้องกันการสูญเสียและอันตรายจากการทำงาน
- การปฐมพยาบาล
- การโภชนาศาสตร์
- การป้องกันและรับมือการเกิดโรคระบาด

หมวดวิชาที่ 5 การบริการและตอบสนองความพึงพอใจ

- ศิลปะการบริการลูกค้าเพื่อความประทับใจ
- ภาษาอังกฤษสำหรับพนักงานรักษาความปลอดภัย
- วิธีการป้องกันและการปฏิบัติเมื่อเกิดข้อร้องเรียน

หมวดวิชาที่ 6 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาชีพรักษา

ความปลอดภัย

- กฎหมายอาญาเบื้องต้น
- กฎหมายแรงงาน
- กฎหมายด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยในการทำงาน

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร ผู้วิจัยได้นำหลักสูตรไปทดลองใช้เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของหลักสูตรในสถานการณ์จริง กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัย

ของ บริษัท จี4เอส ซีเคียวริตี้ เซอร์วิสเชส (ประเทศไทย) จำกัด จำนวน 50 คน ระหว่างวันที่ 18 ตุลาคม 2556 ถึงวันที่ 22 ตุลาคม 2556 รวม 32 ชั่วโมง ภายหลังจากเสร็จสิ้นการจัดการฝึกอบรมแล้ว ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมประเมินความเหมาะสมของการใช้หลักสูตรฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุง หลักสูตรเป็นการตรวจสอบประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้หลักสูตรฝึกอบรมมีลักษณะ สมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปสร้างเสริมสมรรถนะขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงานให้กับพนักงานรักษาความปลอดภัยต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมพนักงานรักษาความปลอดภัยเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงานในครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) แบบสัมภาษณ์ (2) แบบสอบถาม (3) แบบทดสอบวัดความรู้ในการปฏิบัติงานพนักงานรักษาความปลอดภัย (4) แบบวัดเจตคติของพนักงานรักษาความปลอดภัยที่มีต่ออาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัย และ (5) แบบประเมินความเหมาะสมการใช้หลักสูตรฝึกอบรม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทำการทดสอบก่อนฝึกอบรม (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ในการปฏิบัติงานกับพนักงานรักษาความปลอดภัย ก่อนการดำเนินการทดลอง ใช้เวลา 60 นาที
2. ผู้วิจัยดำเนินการฝึกอบรมกับพนักงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามแผนการฝึกอบรม
3. หลังจากดำเนินการทดลองตามที่กำหนดในแผนการฝึกอบรมแล้ว นำแบบวัดไปใช้กับพนักงานรักษาความปลอดภัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดังนี้

3.1 ทำการทดสอบหลังฝึกอบรม (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกันกับการทดสอบก่อนฝึกอบรม ใช้เวลา 60 นาที

3.2 วัดเจตคติของพนักงานรักษาความปลอดภัยที่มีต่ออาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัย โดยแบบวัดเจตคติ

3.3 ประเมินผลการฝึกอบรมเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมพนักงานรักษาความปลอดภัยเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน โดยใช้แบบประเมิน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญด้านการรักษาความปลอดภัยและผู้ที่มีประสบการณ์ที่นำเอาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยไปฝึกอบรมให้กับพนักงานรักษาความปลอดภัย จำนวน 5 ท่าน อยู่ในชั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

3. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงานพนักงานรักษาความปลอดภัย วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. การประเมินความเหมาะสมการใช้หลักสูตรฝึกอบรม วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และคะแนนวัดความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ก่อนฝึกอบรมหลังฝึกอบรมของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test for Dependent Samples)

6. ข้อมูลจากแบบวัดเจตคติของพนักงานรักษาความปลอดภัยที่มีต่ออาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัย วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 50 คน เป็นเพศชายมากที่สุด จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 88.00 และเพศหญิง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 มีอายุระหว่าง 34-41 ปี มากที่สุด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 46.00 รองลงมาอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 22.00 รายได้ต่อเดือนระหว่าง 14,001-16,000 บาท มากที่สุด จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00

รองลงมา รายได้ต่อเดือนระหว่าง 12,000-14,000 บาท จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 ประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับพนักงานรักษาความปลอดภัย 2-5 ปี มากที่สุด จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 รองลงมาประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญด้านการรักษาความปลอดภัยและผู้ที่มีประสบการณ์ที่นำเอาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยไปฝึกอบรมให้กับพนักงานรักษาความปลอดภัย จำนวน 5 ท่าน พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันและสอดคล้องกันแต่มีข้อเสนอแนะของบางท่านเพิ่มเติม เช่น หลักสูตรฝึกอบรมที่ใช้กับพนักงานรักษาความปลอดภัยไม่ควรเป็นวิชาการมากนัก ควรมีกิจกรรมอื่นๆ เพิ่มเติม และกิจกรรมเมื่อสิ้นสุด แต่ละครั้งในการฝึกอบรมควรให้พนักงานรักษาความปลอดภัยชุดเก่าและชุดใหม่ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

ผลการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงานพนักงานรักษาความปลอดภัย พบว่า มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.70 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.52- 4.62 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อยู่ระหว่าง 0.56-0.91 และอยู่ในระดับมากทุกรายการ

ผลการศึกษา ความเหมาะสมของการใช้หลักสูตรฝึกอบรม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.82 - 4.60 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดมี 2 รายการ คือ ความเหมาะสมของการเลี้ยงอาหารกลางวัน - อาหารว่างและความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดฝึกอบรมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และ 4.57 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก คือ ความเหมาะสมของสื่อประกอบการฝึกอบรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82

ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้าอบรมวัดความรู้การรักษาความปลอดภัย ก่อนและหลังการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมพนักงานรักษาความปลอดภัยเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ของ ผู้เข้าอบรมหลังฝึกอบรม (\bar{X} =77.48) สูงกว่าก่อนเข้ารับการอบรม (\bar{X} =58.66) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 13.61$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนวัดความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ก่อนอบรมหลังอบรม

ตัวแปร	คะแนน	N	\bar{X}	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	df	t	p
ผลสัมฤทธิ์ของ	ก่อนอบรม	50	58.66	10.29	941	22,393	49	13.61*	.000
ผู้เข้าอบรม	หลังอบรม	50	77.48	1.94					

ผลจากการวัดเจตคติของพนักงานรักษาความปลอดภัยที่มีต่ออาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัย พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีเจตคติต่ออาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยสูงกว่าก่อนเข้ารับการอบรม ($\bar{X} = 3.77$) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการดำเนินการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมพนักงานรักษาความปลอดภัยเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงานมีประเด็นนำมาอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

ผลการกำหนดเป้าหมาย จุดมุ่งหมายและขอบเขตด้วยการลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานที่ควรเสริมสร้างให้กับพนักงานรักษาความปลอดภัย ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้เชี่ยวชาญเห็นพ้องกันว่า องค์ความรู้ที่สำคัญที่ควรให้พนักงานรักษาความปลอดภัยได้เรียนรู้ได้แก่ ความสำคัญและความจำเป็นในด้านการรักษาความปลอดภัย ความรู้และทักษะการรักษาความปลอดภัย ระบบการรักษาความปลอดภัย การสร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพ การวิเคราะห์ความต้องการ ความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรอย่างรอบคอบทั้งในด้านความต้องการของสังคม ผู้ประกอบธุรกิจบริการการรักษาความปลอดภัย กระบวนการเรียนรู้ หลักการ การเรียนรู้ต่างๆ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดจุดมุ่งหมายซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนักการศึกษาหลายท่านที่ได้ศึกษางานการพัฒนาหลักสูตร

โดยขั้นตอนแรกๆของกระบวนการพัฒนาหลักสูตรเป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งเป็นการศึกษาความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม (Taba 1962 : 10) (สังต์ อุทรานันท์, 2532) (วิชัย ดิสสระ, 2535 : 44-45) (Oliva

1992 : 14 - 15) (John F. Kerr, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2546) ดังนั้นหลักสูตรฝึกอบรมที่สร้างขึ้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างความรู้ และเจตคติของพนักงานรักษาความปลอดภัยที่มีต่ออาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัย ทำให้หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของผู้ใช้หลักสูตรให้มากที่สุด

ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบและรูปแบบของหลักสูตรฝึกอบรม พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมควรมีองค์ประกอบ ได้แก่ สภาพปัญหาและความจำเป็น หลักการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาการฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล และแผนการฝึกอบรมประจำหน่วย ประกอบด้วย คำอธิบายเนื้อหา จุดประสงค์ เนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรม กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อประกอบการฝึกอบรม และการวัดและประเมินผล ส่วนรูปแบบของหลักสูตรฝึกอบรม ควรเป็นรูปแบบที่ง่าย ไม่เน้นเนื้อหาวิชาการมากนัก ไม่ซับซ้อน เน้นการมีส่วนร่วม กระบวนการกลุ่ม เน้นการปฏิบัติ การคิด พัฒนาเจตคติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม จัดกิจกรรมการฝึกอบรมให้สนุกสนาน มีความหลากหลาย เน้นผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นสำคัญ วิทยากรเป็นผู้คอยชี้แนะและเป็นผู้อำนวยความสะดวก สร้างบรรยากาศในการฝึกอบรมแบบเป็นกันเอง ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรและงานวิจัยการพัฒนาหลักสูตรหลายท่านที่กำหนดทศองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมที่เป็นแนวทางเดียวกันคือ การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็น การกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการพัฒนาหลักสูตร ในขั้นตอนการร่างรูปแบบหลักสูตรของนักการศึกษาหลายท่าน อาทิ (เครือวัลย์ ลีมอภิชาติ, 2537 : 7) (Saylor Alexander and Lewis, 1981 : 28-29) (Taba, 1962 : 10) (ถำรง บัวศรี, 2532)

(สังกัด อุทรานันท์, 2532) (กาญจนา คุณารักษ์, 2540) (Kerr, 1989) (พิสนุ พงศ์ศรี, 2549 : 134-135)

ผลการประเมินความเหมาะสมของโครงร่างหลักสูตร ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 ซึ่งเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผลการประเมินความสอดคล้องของโครงร่างหลักสูตรพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่า 1.00 ทุกรายการ แสดงว่าโครงร่างหลักสูตรมีความสอดคล้องกันทุกประเด็น ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของ ทาบ่า (Taba, 1962: 347) โดยเริ่มตั้งแต่ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นหลายๆ ด้าน มาประกอบในการพิจารณาสร้างเป็นโครงร่างหลักสูตรที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพเป็นจริงมากที่สุด นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครรัตน์ (2550) ที่ได้ดำเนินการวิจัยพัฒนาหลักสูตร โดยใช้ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การวิเคราะห์ สภาพปัญหาและความจำเป็นหลายๆ ด้าน มาประกอบในการพิจารณาสร้างเป็นโครงร่างหลักสูตร หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงนำโครงร่างหลักสูตรไปปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปทดลองใช้ ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้านความรู้ในเรื่องการรักษาความปลอดภัย และเจตคติที่มีต่ออาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยหลังการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมในแต่ละด้านพบว่า ค่าเฉลี่ย ด้านความรู้ มีค่าเฉลี่ย 77.48 เท่ากับ ร้อยละ 96.85 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 ด้านเจตคติ ที่มีต่ออาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยมีค่าเฉลี่ย 3.77 สูงกว่าเกณฑ์ 3.50 แสดงว่าหลักสูตรที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีผลให้ผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้เนื่องมาจากองค์ประกอบของหลักสูตร ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการศึกษา อบรม อันได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรม ระยะเวลา และการประเมินผล นอกจากนี้ ยังมาจากกระบวนการฝึกอบรมที่เน้นกระบวนการกลุ่ม และการฝึกปฏิบัติให้ผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมได้ทำกิจกรรมที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ ด้วยตนเอง ตลอดจนมีวิทยากรประจำกลุ่ม คอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางให้ผู้เข้ารับการศึกษา อบรมได้รับการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติต่อการรักษา ความปลอดภัย ทั้งนี้เพราะในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครั้งนี้ มีการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งเป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงานพนักงานรักษาความปลอดภัย และได้สัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญด้านการรักษาความปลอดภัย ตลอดจนศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกระบวนการฝึกอบรม จึงทำให้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับความต้องการ ส่งผลสัมฤทธิ์ในแต่ละด้านของการฝึกอบรมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อีกทั้ง ผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ โดยคำนึงถึง หลักการเรียนรู้ที่ต้องใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งสอดคล้องกับ (ทิตนา เขมมณี, 2545: 130-131) (กุลยา ตันติผลชีวะ, 2543) ที่ว่า การเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ว่าเป็น การเรียนรู้ตามเป้าหมายโดยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ (Experience) ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนรู้อีกก่อน จากนั้น จึงให้ผู้เรียนย้อนไปสังเกต ทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้นและนำสิ่งที่เกิดขึ้น มาคิดพิจารณาไตร่ตรองร่วมกัน จนกระทั่งผู้เรียนสามารถสร้างความคิดรวบยอดหรือสมมุติฐานต่างๆ ในเรื่องที่รู้แล้วจึงนำ ความคิดหรือสมมุติฐานเหล่านั้น ไปทดลองหรือประยุกต์ใช้ใน ประสบการณ์ใหม่ๆ ต่อไป ซึ่งก็เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการฝึกอบรมที่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเกิดการพัฒนา ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ในสิ่งที่ได้รับ จากการฝึกอบรม การพัฒนาเจตคติในเรื่องเฉพาะที่ได้กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ผลการประเมินความเหมาะสมของการใช้หลักสูตร ฝึกอบรมจากความคิดเห็นของผู้รับการฝึกอบรม พบว่า โดยภาพรวมของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 สูงกว่าเกณฑ์ 3.50 เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความเหมาะสมของ การเลี้ยงอาหารกลางวัน - อาหารว่าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในชั้น การทดลองใช้หลักสูตรผู้วิจัยได้จัดหา อาหารกลางวัน-อาหารว่าง บริการแก่ผู้เข้ารับการศึกษา อบรมตลอดหลักสูตรจึงทำให้ได้รับความสะดวก สบาย และมีความพึงพอใจต่อการบริการเป็นอย่างมาก ส่งผลให้ ผู้เข้ารับการศึกษา อบรมประเมินความเหมาะสมในด้านนี้มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.60 อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดนั้น แต่ความเหมาะสมก็อยู่ในระดับมาก เป็นเรื่องความเหมาะสมของ สื่อประกอบการฝึกอบรม ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับให้เหมาะสมจาก การศึกษานำร่องโดยเพิ่มสื่อประกอบการฝึกอบรมขึ้นจึงส่งผลต่อ ผลการประเมินความเหมาะสมในด้านสื่อประกอบการฝึกอบรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำหลักสูตรไปใช้

1. จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า หลักสูตรฝึกอบรมพนักงานรักษาความปลอดภัยเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงานที่พัฒนาขึ้นเป็นหลักสูตรที่ใช้ได้ผลกับพนักงานรักษาความปลอดภัยซึ่งจะช่วยให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติต่ออาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัย หากจะนำไปใช้กับอาชีพอื่น ควรมีการเตรียมเครื่องมือโดยผ่านการพัฒนาคุณภาพตามขั้นตอนเช่นเดียวกับที่ทำการวิจัยครั้งนี้

2. ก่อนนำหลักสูตรไปใช้ควรศึกษารายละเอียดและวิธีการฝึกอบรมในหลักสูตรให้ชัดเจน เพื่อจะได้มีความรู้ความเข้าใจ และดำเนินการฝึกอบรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อศึกษาการพัฒนาตนเองของผู้เข้ารับการฝึกอบรมว่าเพิ่มขึ้นและเป็นจริงหรือไม่ อย่างไร

2. ควรมีการศึกษาถึงความเหมาะสม และความเป็นไปได้ถึงการจะนำเอาความรู้เรื่องรักษาความปลอดภัยไปเผยแพร่ไว้ในหลักสูตรสำหรับให้กับประชาชน และผู้ที่สนใจได้ศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา คุณารักษ์. 2540. **หลักสูตรและการพัฒนา**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2543. ครูกับการศึกษา. **วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์**. 1(3), 22-29.
- เครือวัลย์ ลีหมอกษิชาติ. 2543. การวางแผนประสบการณ์. **วารสารการศึกษาปฐมวัย**. 4 (3), 22-35.
- ทศนา แจมมณี. 2545. **รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย**. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.
- อำรง บัวศรี. 2532. **ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและการพัฒนา**. กรุงเทพฯ: เอราวันการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2546. **การพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.

พิสนุ ฟองศรี. 2549. **การประเมินทางการศึกษา แนวคิดสู่การปฏิบัติ**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เทียมผ้าการพิมพ์.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2542. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์ พลับลิเคชั่นส์.

วิชัย ดิสสระ. 2535. **การพัฒนาหลักสูตรและการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาสน์.

สังัด อุทรานันท์. 2532. **พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ: วงเดือนการพิมพ์.

อัครรัตน์ พูลกระจ่าง. 2550. **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมหัวหน้างานเพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอนงานปฏิบัติในสถานประกอบการ**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

Oliva, P. F. 1992. **Developing the Curriculum**. 3rd ed. New York: Harper Collins Publisher.

Saylor, J. G., Alexander, W. M. & Lewis, A. J. 1981. **Curriculum Planning for Better Teaching And Learning**. New York: Holt, Rinehart and Winston.

Taba, H. 1962. **Curriculum Development Theory and Practice**. New York: Harcourt Brace and Word Inc.

>> **ธีรวุฒิ ไหมเอี่ยม**

นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปริญญาโท สาขาพัฒนาแรงงานและสวัสดิการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และปริญญาตรี สาขาบริหารทรัพยากรมนุษย์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม

>> **รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย**

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จบปริญญาเอก กศ.ด. (การศึกษาและพัฒนาหลักสูตร) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ปริญญาโท กศ.ม. (การประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร และปริญญาตรี ค.บ. (วิทยาศาสตร์ทั่วไป) สถาบันราชภัฏนครปฐม

>> **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สพลณภัทร ทองสอน**

อาจารย์ประจำภาควิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จบปริญญาเอก ศษ.ด. (การสอนวิทยาศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปริญญาโท ศศ.ม. (การสอนวิทยาศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และปริญญาตรี ศศ.บ. (ชีววิทยา เคมี) มหาวิทยาลัยขอนแก่น